

Iwona Piotrowska (z d. Halicka), prof. UAM dr hab., absolwentka II Liceum Ogólnokształcące im. Heleny Modrzejewskiej w Poznaniu (rocznik 1980) oraz Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Geograf, dydaktyk, nauczyciel, od 1999 r. kierownik Pracowni Dydaktyki Geografii i Edukacji Ekologicznej WNGiG, a od 2016 r. Zastępca Dyrektora ds. dydaktycznych Instytutu Geoekologii i Geoinformacji WNGiG.

Od początku w jej pracy obecna jest dwukierunkowość zainteresowań naukowo-dydaktycznych. Pierwszy nurt związany jest z dydaktyką geografii, natomiast drugi wynikający z ukończonej specjalizacji na kierunku Geografii, *Kształtowanie i ochrona środowiska*, odnosi się do zagadnień oddziaływania człowieka na środowisko geograficzne oraz funkcjonowania geosystemów.

Praca magisterska przygotowana pod kierunkiem prof. dra. hab. Stefana Żyndy: *Zmiany w ukształtowaniu powierzchni okolic Sieniawy Lubuskiej spowodowane odkrywkową eksploatacją węgla brunatnego na siodle VIII-część wschodnia*, 1986 r.;

Rozprawa doktorska przygotowana pod kierunkiem prof. dra. hab. Andrzeja Kostrzewskiego: *Zmiany struktury użytkowania ziemi i ich związek ze współczesnym systemem denudacyjnym strefy młodoglacjalnej (zlewnia górnej Parsęty, Pomorze Zachodnie)*, 1997 r.;

Rozprawa habilitacyjna: *Kształtowanie pojęć geomorfologicznych w dwujęzycznym nauczaniu geografii fizycznej*, 2012 r.

Działalność naukowo-dydaktyczna prof. I. Piotrowskiej oraz Pracownia Dydaktyki Geografii i Edukacji Ekologicznej WNGiG UAM, którą kieruje, jest kontynuacją prac Pani prof. Marii Czeakańskiej (w latach 1930-1972 rozwijała Dydaktykę geografii na Uniwersytecie Poznańskim, a w latach 1946-1956 pracowała także w Państwowym Gimnazjum i Liceum im. Generałowej Zamoyskiej w Poznaniu, obecnie II Liceum Ogólnokształcącym im. Generałowej Zamoyskiej i Heleny Modrzejewskiej) oraz prof. dra. hab. Andrzeja Kostrzewskiego, w którego zespole I. Piotrowska uczestniczyła w początkowych latach swojej działalności.

Problematyka podejmowanych badań naukowych widoczna w ponad 130 publikacjach dotyczy działalności człowieka w środowisku geograficznym, zmian w rzeźbie i użytkowaniu ziemi, aspektów geomorfologiczno-krajobrazowych, aplikacji osiągnięć neurodydaktyki w procesie kształcenia, zintegrowanego nauczania przedmiotowo-językowego, kształtowania pojęć geograficznych w edukacji dwujęzycznej, technologii geoinformacyjnych oraz GIS w nauczaniu, nowych rozwiązań strategicznych i metodycznych kształcenia geograficznego, prezentacji wiedzy a także koncepcji podstaw programowych kształcenia geograficznego na różnych poziomach edukacyjnych.

Jest współautorką *Podręcznika geografii* (1999), *Plansz dydaktycznych* (1997) do nauczania geografii dla szkół podstawowych, gimnazjów i średnich, *Zeszytu ćwiczeń z geografii* (2001) do matury oraz monografii: *Człowiek w krajobrazie miasta Poznania* (2010), *Nowoczesne technologie w nauczaniu o krajobrazie* (2010); *Stanisław Pawłowski – Geografia przedmiot badań, nauczania i zastosowań praktycznych (wstęp i dobór tekstów). Klasycy Nauki Poznańskiej, PTPN* (2010); *Maria Czekańska - Morze Bałtyckie i dydaktyka geografii w badaniach geograficznych (wstęp i dobór tekstów). Klasycy Nauki Poznańskiej, PTPN* (2011); *Nowe problemy i metody badań procesu kształcenia geograficznego. Prace Komisji Edukacji Geograficznej PTG* (2016). Autorką monografii *Kształtowanie pojęć geomorfologicznych w dwujęzycznym nauczaniu geografii fizycznej* (2012).

Rozwój naukowy wiąże się także z jej udziałem w 190 konferencjach, seminariach i warsztatach o zasięgu krajowym i międzynarodowym (Afryka Południowa, Chiny, Francja, Grecja, Indie, Izrael), podczas których przedstawiała wyniki swoich badań, analiz i rozważań. Współpracuje z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju. Uczestniczyła również w około 20 konferencjach organizowanych dla nauczycieli przez wydawnictwa edukacyjne.

W latach 1985-2012 pracowała równocześnie w I Liceum Ogólnokształcącym im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, na stanowisku nauczycielki przedmiotów: kształtowanie i ochrona środowiska (opracowanie autorskiego programu), geografia oraz geografia w klasach dwujęzycznych (polsko-francuskich; autorskie opracowanie podręcznika).

Udział w stażach naukowo-dydaktycznych:

- Zakład Dydaktyki Geografii Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu, 23-28.10.1989 (opiekun prof. dr hab. M.Z. Pulinowa);
- Międzynarodowe Centrum Studiów Pedagogicznych (*Centre International d'Études Pédagogiques*), Sèvres, Francja, 1.01.1992-28.02.1992;

Pobyt i ukończenie stażu w Międzynarodowym Centrum Studiów Pedagogicznych w Sèvres umożliwiło uzyskanie uprawnień do nauczania geografii w języku francuskim. Została włączona do międzynarodowego programu edukacyjnego MOBIDIC, edukacji dwujęzycznej w szkołach średnich. Efektem kompetencji merytoryczno-językowych było opracowanie podręcznika w języku francuskim do geografii fizycznej dla klas dwujęzycznych szkół średnich *La Géographie physique* (1993);

- Stypendium Rządu Flamandzkiego w Instytucie Geografii Wolnego Uniwersytetu w Brukseli (*Vrije University in Brussels*); Systemy Informacji Geograficznej (*program: Master in Industrial Location and Development*), Instytut Geografii, Vrije Universiteit w Brukseli, Belgia, 1.10.1993-31.05.1994;
- Szkolenie GIS, Instytut Geografii, Universiteit Utrecht, Holandia, 9.04.1994.

Staze dotyczące dwujęzycznego nauczania geografii:

- 1992 – le Centre International D'Études Pédagogiques de Sèvres, Francja;
- 1992 – Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Sulejówkę;
- 1993 – CODN, Warszawa;
- 1993/1994 – le Français cours accéléré, l'Université Libre à Bruxelles, Belgia;
- 1995 – CODN, Sulejówkę;
- 2003 – CODN, Sulejówkę;
- 2005 – CODN, Sulejówkę: Enseignants de Disciplines non linguistiques – perfectionnement didactique;
- 2007 – le stage TBI (Tableau Blanc Interactif), Institut Français, Warszawa.

Udział w projektach badawczych:

- udział w programie *Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego – użytkowanie ziemi* (koordynator prof. dr hab. A. Kostrzewski), Generalna Inspekcja Ochrony Środowiska, Warszawa;
- udział w pracach Akademii Metropolitalnej Centrum Badań Metropolitalnych UAM (współautorstwo opracowania „*Edukacja lokalna i regionalna w Metropolii Poznań*”; 2012 r.; koordynator prof. dr hab. T. Kaczmarek).

Udział w projektach naukowo-edukacyjnych finansowanych przez UE; jednocześnie funkcja koordynatora ze strony WNGiG:

- *Kolegium Śniadeckich* (2010-2013; projekt naukowy UAM, OFEK i Miasto Poznań; kierownik projektu prof. dr hab. S. Dylak, WSE UAM; wypracowanie nowoczesnej koncepcji edukacyjnej *Strategia Kształcenia Wyprzedzającego*, aplikowanej w szkołach średnich);

- *eSzkoła Moja Wielkopolska* (2011-2014; projekt naukowy UAM, OFEK i Miasto Poznań; kierownik projektu prof. dr hab. S. Dylak, WSE UAM; koncepcja edukacji przyrodniczej z wykorzystaniem *Metody projektu*; konsultacje merytoryczno-metodyczne; szkolenia dla nauczycieli);
- *Akademia Talentów Przyrodniczych* – podwyższenie jakości kształcenia kompetencji naukowych i przyrodniczych w szkołach ponadgimnazjalnych w ramach przedmiotu „Ekologia Krajobrazu” (2012-2013 r. współpraca z Instytutem Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu; kierownik naukowy dr M. Golis, IŚRiL PAN Poznań; opracowanie koncepcji i programu kształcenia ekologicznego z wykorzystaniem *Metody projektu*);
- *Laboratorium Szkoła Przyszłości* (Future ICT): UAM, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe; od 2014 r.; Stworzenie koncepcji metodycznych dla integracji narzędzi ICT w edukacji przyrodniczej na etapie wczesnoszkolnym z wykorzystaniem usług sieciowych nowej generacji.

Przygotowanie recenzji jako Rzeczoznawca MEN ds. podręczników szkolnych:

Prof. I. Piotrowska w latach 1998-2019 opracowała **130 recenzji** merytorycznych i dydaktycznych: programów nauczania geografii i przyrody, podręczników geografii i przyrody w szkołach podstawowych, gimnazjum, szkołach ponadgimnazjalnych, a ostatnio ponadpodstawowych, środków dydaktycznych oraz maturalnych arkuszy egzaminacyjnych.

Opracowanie nowych strategii, metod oraz materiałów dydaktycznych (programy, podręczniki, skrypty, koncepcje kształcenia):

- Piotrowska I., Sobańska M., Wiecki W., Wiczorek D., 1997. Plansze dydaktyczne do nauczania geografii dla szkół podstawowych i średnich. Wersus s.c. Poligrafia i Wytwarzanie Pomocy Szkolnych, Ziębice;
- Piotrowska I., Dzbanuszek J. 1998. Geografia województwa poznańskiego (podręcznik regionalny do geografii klasy VIII). Wydawnictwo M. Rożak, Gdańsk;
- Zastrożna E., Mrula A., **Piotrowska I.**, Lewandowska-Szwarc B., 2001. Zeszyt ćwiczeń z geografii do matury 2002, 2003, 2004, nr 3, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna, Poznań;
- Piotrowska I., Cichoń M., (red.), 2010. Człowiek w krajobrazie miasta Poznania. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań;
- Piotrowska I., (red.), 2010. Nowoczesne technologie w nauczaniu o krajobrazie. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań;
- Piotrowska I., Cichoń M., Mrula A., Nowak-Pierszchalska K., 2011. *Scenariusze zajęć z geografii metodą wyprzedzającą – Kolegium Śniadeckich*. Pracownia Dydaktyki Geografii i Edukacji Ekologicznej, Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych, Poznań. Kolegium Śniadeckich: *O projekcie*. www.kolegiumsniadeckich.pl oraz www.ofek.pl [dostęp 01.06.2013];
- Piotrowska I., 2012. Kształtowanie pojęć geomorfologicznych w dwujęzycznym nauczaniu geografii fizycznej. *Studia i Prace z Geografii i Geologii* 24, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań;

- Kaczmarek T., **Piotrowska I.**, Cichoń M., 2012. Koncepcja interdyscyplinarnego projektu edukacyjnego dla gimnazjum pt. „Wiedza o Metropolii Poznań”. Centrum Badań Metropolitalnych UAM, Poznań;
- Piotrowska I., Cichoń M., 2012. Wybrane stanowiska prezentujące dawny i obecny stan środowiska geograficznego doliny Warty i Ostrowa Tumskiego. [w:] D. Konieczka-Śliwińska, M. Herkt, R. Pernak (red.), Dziedzictwo kulturowe Ostrowa Tumskiego w Poznaniu. Podręcznik dla nauczycieli i edukatorów. Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT, Poznań;
- Piotrowska I., Cichoń M., 2013. Scenariusze zajęć geografii z wykorzystaniem przestrzeni cyfrowej. [w:] S. Dylak (red.), Strategia Kształcenia Wyrzedzającego. UAM, Ogólnopolska Fundacja Edukacji Komputerowej, Poznań;
- Piotrowska I., Beczkiewicz M., 2013. Program nauczania przedmiotu dodatkowego dla szkół ponadgimnazjalnych. IBRiL PAN, WNGiG UAM, Poznań;
- Piotrowska I., 2014. Geografia jako dziedzina kształcenia opartego na uczniowskich projektach zintegrowanych. [w:] S. Dylak, G. Barabasz, D. Hejwosz-Gromkowska (red.) Metoda projektów w edukacji ponadpodstawowej (na przykładzie przedmiotów przyrodniczych). UAM, OFEK, Samorząd Woj. Wielkopolskiego;
- Beczkiewicz M., **Piotrowska I.**, 2015. Wstęp. Założenia programu nauczania przedmiotu Ekologii Krajobrazu; Technologia informacyjno-komunikacyjna w przedmiocie ekologia krajobrazu; „Nakładka” dla ucznia zdolnego - Akademia Talentów Przyrodniczych (ATP). [w:] M. Beczkiewicz, M. Szyszkiewicz-Golis (red.), Ekologia Krajobrazu. Cz. 2. Przewodnik metodyczny. IBŚRiL, PAN, Poznań;
- Piotrowska I., 2015. Strategia uczenia się przez nauczanie (LDL) jako innowacja w edukacji przyrodniczej i pracy z uczniem zdolnym. [w:] M. Beczkiewicz, M. Szyszkiewicz-Golis (red.), Ekologia Krajobrazu. Cz. 2. Przewodnik metodyczny. IBŚRiL, PAN, Poznań;
- Piotrowska I., Cichoń M., 2016. Wybrane stanowiska prezentujące dawny i obecny stan środowiska geograficznego doliny Warty i Ostrowa Tumskiego. [w:] T. Strykiewicz (red.) Ostrów Tumski w Poznaniu w perspektywie geograficznej. Wydawnictwo UAM, Poznań;
- Piotrowska I., Szurłat E. (red.), 2016. Nowe problemy i metody badań procesu kształcenia geograficznego. Prace Komisji Edukacji Geograficznej PTG, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.

Iwona Piotrowska uczestniczyła w latach 2016-2018 w pracach zespołu projektowego opracowującego **Podstawy programowe kształcenia ogólnego w zakresie geografii** w szkole podstawowej i szkole ponadpodstawowej. Wyrazem podjętych działań było opracowanie teoretycznych założeń kształcenia ogólnego w zakresie geografii i zasad doboru treści oraz umiejętności kształtowanych podczas edukacji geograficznej w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.

Przygotowana Podstawa Programowa kształcenia ogólnego w zakresie geografii oparta na efektach kształcenia i dostosowana do reformy ustroju szkolnego została opublikowana w postaci dokumentów prawnych: *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum i szkoły branżowej II stopnia*. Przygotowano również liczne publikacje omawiające idee założeń i realizacji podstaw oraz przeprowadzono szkolenia dla nauczycieli, autorów, wydawców podręczników i recenzentów.

Przygotowanie projektów edukacyjnych finansowanych przez UE:

- *Efektywne przygotowanie studentów geografii do roli nauczyciela XXI wieku – współpraca i praktyka szansą rozwoju studenta oraz nauczyciela*, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, konkurs nr 6/POKL/3.3.2/2009 (którego celem było opracowanie efektywnej strategii przygotowanie studentów do realizacji zadań współczesnego nauczyciela geografii; opracowanie i złożenie dokumentacji 2012 r.; współpraca z dr M. Cichoń);
- *Akademickie Centrum Kreatywności*, (projekt w ramach MNiSW, dotyczący kształcenia nauczycieli, złożony 30 września 2014 r.; współpraca z dr M. Cichoń);
- *Nowoczesny program kształcenia przygotowujący studentów geografii do roli nauczyciela XXI wieku* w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym. Projekt zatwierdzony przez NCBiR na lata 2018-2023; nr umowy: POWR.03.01.00-00-KN36/18 (współpraca z dr M. Cichoń).

Podjęmuje się także różnorodnych działań dydaktycznych i edukacyjnych (wykłady, seminaria, konferencje, szkolenia, olimpiady, konkursy, wystawy, Festiwal Nauki i Sztuki, Kolorowy Uniwersytet UAM, także w ramach Sekcji Dydaktyki Geografii Polskiego Towarzystwa Geograficznego) dla studentów WNGiG, uczniów i nauczycieli szkół województwa wielkopolskiego, których celem jest pogłębianie wiedzy geograficznej w dobie zmian środowiskowych i technologicznych. Przez wiele lat (1999-2008) organizowała studia podyplomowe dla nauczycieli czynnych zawodowo uczących przyrody i geografii na podstawie autorskiego programu Studia Podyplomowe *Przyroda oraz Geografia*.

Zainicjowała i prowadzi coroczne Seminaria dla nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych podczas zawodów etapu Okręgowego Olimpiady Geograficznej, a także Seminaria dla nauczycieli gimnazjów podczas Wojewódzkiego Konkursu *Obieżyświat*. Współorganizuje wraz z Gimnazjum *Dębinka* w Poznaniu Wojewódzki Konkurs Geograficzny *Obieżyświat* dla uczniów gimnazjów województwa wielkopolskiego, który został objęty patronatem merytorycznym przez Pracownię Dydaktyki Geografii i Edukacji Ekologicznej.

W 2019 r. współorganizowała Ogólnopolską Konferencję Naukową *Geonispiracje – teorie i praktyki* (z okazji 20-lecia Pracowni Dydaktyki Geografii i Edukacji Ekologicznej na WNGiG UAM).

Członkostwo:

Polskie Towarzystwo Geograficzne; Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich; Working Group on Small Catchments of International Association of Geomorphologists; Komitet Nauk o Ziemi PAN.

Do ważnych wyróżnień należy umieszczenie biogramu prof. I. Piotrowskiej w Suplemencie *Słownika Biograficznego Polskich Dydaktyków Geografii* (Piskorz S., Tracz M., red., 2000, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków) oraz w *Nowym Słowniku Biograficznym Polskich Dydaktyków Geografii* (Piskorz S., Tracz M., red., 2015, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej w Krakowie).